

**คู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน
ของพนักงานเก็บ ขน ขยะมูลฝอย**

**องค์การบริหารส่วนตำบลโนนคูณ
อำเภอทรายมูล จังหวัดศรีสะเกษ**

คำนำ

ผู้ปฏิบัติงานเก็บ ขน ขยะมูลฝอย นับเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญต่องานรักษาความสะอาดขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนคูณเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นผู้ดำเนินการ เก็บ ขน ขยะประเภทต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนคูณ เช่น ขยะทั่วไป ขยะอันตราย และขยะติดเชื้อ ซึ่งขยะมูลฝอยต่างๆ เหล่านี้ หากดำเนินการเก็บ ขน ไม่ถูกต้อง ไม่ถูกวิธีจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของปฏิบัติงานและสิ่งแวดล้อมได้ จึงจำเป็นที่ผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้และมีการปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกันซึ่งจะสามารถป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากการเกิดอุบัติเหตุ/ติดเชื้อ และสามารถป้องกันและระงับการแพร่เชื้อหรืออันตรายที่อาจเกิดจากการเก็บ ขน ขยะมูลฝอย ได้

คู่มือเล่มนี้ทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางและเป็นมาตรฐานการปฏิบัติงาน สำหรับผู้ปฏิบัติงาน สำหรับผู้ปฏิบัติให้เป็นแนวทางเดียวกันและเพื่อเป็นการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของตนเองและสิ่งแวดล้อมโดยรวม

คณะผู้จัดทำ
สำนักปลัด อบต.

มาตรฐานด้านสุขลักษณะส่วนบุคคลของผู้ปฏิบัติงาน

ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการ เก็บ ขน ขยะมูลฝอย จะต้องดูแลสุขภาพอนามัยให้ได้อยู่เสมอ โดยการ

๑. ออกกำลังกายเป็นประจำสม่ำเสมอ เพื่อให้มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี
๒. รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกายให้ครบ ๕ หมู่ ได้แก่ โปรตีนคาร์โบไฮเดรต ไขมัน วิตามินเกลือแร่ รับประทานผัก ผลไม้มากๆ ไม่ควรดื่มชา กาแฟ ฯลฯ
๓. ระหว่างการปฏิบัติงานไม่ควรรับประทานอาหารของขบเคี้ยว ดื่มสุราของมีเมาหรือสิ่งเสพติดและไม่ค่อยพูดคุยหยอกล้อกัน เพราะอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุได้
๔. สวมชุดป้องกันอันตรายส่วนบุคคลทุกครั้งขณะปฏิบัติงาน ได้แก่ หมวกคลุมผม ผ้าปิดปากปิดจมูก ผ้าเช็ดหน้า รองเท้าพื้นยางหุ้มแข้ง ถุงมือยางหนา เพื่อป้องกันอันตราย
๕. หลังเสร็จสิ้นภารกิจ ให้ทำความสะอาดชุดป้องกันอันตรายส่วนบุคคลทุกครั้งด้วยผงซักฟอก ล้างออกด้วยน้ำสะอาด และผึ่งให้แห้ง
๖. ล้างมือให้สะอาดด้วยน้ำสบู่ทุกครั้งหลังเสร็จภารกิจ

มาตรฐานการปฏิบัติงานของพนักงาน เก็บ ขน ขยะมูลฝอย

มาตรฐานการปฏิบัติงานของพนักงาน เก็บ ขน ขยะมูลฝอยทั่วไป

๑. แต่งกายให้ถูกต้องโดยการสวมเสื้อผ้าที่รัดกุม ใส่ถุงมือยางหนาสวมรองเท้าบูทและใช้ผ้าปิดปากจมูกตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงาน
๒. เก็บรวบรวมขยะมูลฝอยทั่วไปตามวัน เวลาและเส้นทางที่กำหนด
๓. การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยต้องทำด้วยระมัดระวัง และดำเนินการได้เรียบร้อย
๔. ดูแลรักษาภาชนะในการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย ให้อยู่ในสภาพดีไม่เกิดการเสียหายแตกหัก

มาตรฐานการปฏิบัติงานของพนักงาน เก็บ ขน ขยะมูลฝอยอันตราย

๑. แต่งกายให้ถูกต้องโดยใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ได้แก่การสวมเสื้อผ้าที่รัดกุม ใส่ถุงมือยางหนา สวมรองเท้าบูท สวมแว่นตาและใช้ผ้าปิดปากและจมูกตลอดระยะเวลาปฏิบัติงาน
๒. เก็บรวบรวมขยะอันตรายจากชุมชนแยกต่างหากจากขยะประเภทอื่น
๓. ดูแลรักษาภาชนะและอุปกรณ์ในการเก็บรวบรวมให้อยู่สภาพดีตลอดเวลา
๔. เตรียมภาชนะบรรจุขยะอันตรายไปพร้อมกับรถเก็บ ขน ทุกครั้ง เพื่อถ่ายขยะอันตราย จากจุดทิ้งขยะอันตราย จากชุมชนที่กำหนดและบรรจุขยะอันตราย แยกประเภทตามภาชนะที่กำหนด พร้อมจดบันทึกการเก็บรวบรวมทุกครั้งก่อนออกปฏิบัติงาน
๕. ระมัดระวังมิให้เกิดการแตกหัก ของขยะอันตรายจากชุมชน ขณะจัดเก็บรวบรวม เพื่อป้องกันการฟุ้งกระจายและการหกรั่วของขยะอันตรายจากชุมชน

มาตรฐานการปฏิบัติงานของพนักงาน เก็บ ขน ขยะติดเชื้อ

๑. แต่งกายให้ถูกต้องโดยใช้อุปกรณ์อันตรายส่วนบุคคล ได้แก่การสวมผ้ากันเปื้อน สวมถุงมือยางหนา สวมรองเท้า พื้นยางหุ้มแข็ง สวมหมวกคลุมผมใช้ผ้าปิดปากและจมูกตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงาน ถ้าในการปฏิบัติงานร่างกายหรือส่วนใดส่วนหนึ่งไปสัมผัสกับขยะติดเชื้อ ต้องทำความสะอาดร่างกายหรือส่วนที่สัมผัส ขยะมูลฝอยติดเชื้อโดยทันที

๒. เก็บรวบรวมขยะติดเชื้ออย่างสม่ำเสมอ ตามวันและเวลา ที่กำหนด

๓. ขยะเก็บ ขน ขยะติดเชื้อ ต้องกระทำด้วยความระมัดระวังห้ามโยนหรือลากภาชนะสำหรับบรรจุขยะ ติดเชื้อ

โดยให้ดำเนินการ ดังนี้

- ประเมินน้ำหนักของภาชนะบรรจุขยะติดเชื้อว่าสามารถยกตามลำพัง เพียงคนเดียวได้หรือไม่
- หากคนช่วยยก ไม่พยายามยกของที่มีน้ำหนักมากโดยลำพัง
- ตรวจบริเวณที่จะยกโดยรอบเช่น ระดับพื้นที่ต้องเสมอกัน ไม่ลื่น ไม่มีสิ่งกีดขวางมีเนื้อที่มากพอ

สำหรับการยก

- จับถุงขยะติดเชื้อในลักษณะกำบริเวณคอถุง ให้ห่างจากลำตัวไม่ชิดลำตัวด้วยความระมัดระวัง

๔. กรณีที่ขยะติดเชื้อตกหล่น หรือภาชนะบรรจุขยะติดเชื้อแตกระหว่างเก็บรวบรวม ห้ามหยิบด้วยมือเปล่า ต้องใช้คีม หรือหยิบด้วยถุงมือยางหนาเท่านั้น

๕. หากได้รับอุบัติเหตุ เช่น ถูกเข็มตำขณะปฏิบัติงาน ต้องแจ้งหัวหน้างานและเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล คลินิกสถานพยาบาลทันที เพื่อตรวจร่างกายลงบันทึกประวัติการประสบเหตุ

***หมายเหตุ หลังการปฏิบัติงานเสร็จสิ้นให้ล้างทำความสะอาดอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลทุกครั้งทำความสะอาดด้วยผงซักฟอก ล้างด้วยน้ำสะอาดและผึ่งให้แห้ง

มาตรฐานการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถเก็บ ขน ขยะมูลฝอย

พนักงานขับรถเก็บรวบรวมขยะอันตราย

๑. ห้ามนำรถเก็บขนขยะอันตรายไปใช้ในกิจกรรมอย่างอื่น และดูแลรักษาสภาพรถเก็บรวบรวมให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานตลอดเวลา

๒. หลีกเลี่ยงการเก็บรวบรวมขยะอันตรายจากชุมชนในเวลาที่มีจราจรคับคั่งและวังงในวัน/ เส้นทางที่กำหนดเท่านั้น

๓. ระหว่างการเก็บรวบรวม ขยะอันตรายจะต้องบรรจุในภาชนะเก็บ ขนและปิดฝาด้านข้างและด้านท้ายของรถตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงาน

๔. พนักงานขับรถจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง และปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด จำกัดความเร็วไม่เกิน ๔๐ กม./ ชม. ในที่ชุมชนบริเวณทางร่วมหรือทางแยก เพื่อป้องกันปัญหาด้านการฟุ้งกระจายของฝุ่นละอองและการเกิดอุบัติเหตุจากการหกหรือแตกเสียหายของขยะอันตรายจากชุมชน

๕. ดูแลทำความสะอาดรถบรรทุกขยะอันตรายทุกครั้งหลังใช้งาน

มาตรฐานการปฏิบัติงานของพนักงานขับรถเก็บ ขน ขยะมูลฝอย

พนักงานขับรถเก็บรวบรวมขยะติดเชื้อ

๑. ต้องเก็บขนขยะติดเชื้อ โคนยานพาหนะ เก็บ ขน ขยะติดเชื้อเท่านั้นต้องระมัดระวังมิให้มูลฝอยติดเชื้อ และภาชนะสำหรับบรรจุขยะมูลฝอยติดเชื้อมากหล่นระหว่างการเก็บ ขน

๒. ห้ามนำพาหนะเก็บ ขน ขยะมูลฝอยติดเชื้อไปใช้ในกิจกรรมอย่างอื่นและให้ทำความสะอาดฆ่าเชื้อ อย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง กรณีภาชนะบรรจุขยะติดเชื้อแตกหรือรั่วไหลต้องทำความสะอาดทันที ที่สามารถทำได้

๓. พนักงานขับรถจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง และปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด มาตรฐานด้านคุณภาพชีวิตของพนักงานเก็บ ขน ขยะมูลฝอย

พนักงานเก็บ

มาตรฐานด้านคุณภาพชีวิตของพนักงานเก็บ ขน ขยะมูลฝอย

พนักงานด้านคุณภาพชีวิตของพนักงานเก็บ ขน ขยะมูลฝอย

พนักงานเก็บขนขยะมูลฝอยเป็นผู้ที่มีความเสี่ยงสูง เนื่องจากเป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีโอกาสที่จะได้รับ สารพิษ หรืออันตรายขณะปฏิบัติงาน ดังนั้นจึงต้องมีความระมัดระวังเป็นพิเศษ เพื่อป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพ ตลอดจนต้องดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิต ของตนเองให้แข็งแรง เพื่อให้มีภูมิต้านทาน ต่อโรค

ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานจึงจำเป็นต้องได้รับการตรวจสุขภาพร่างกาย เพื่อให้ทราบว่าร่างกายสมบูรณ์ แข็งแรงเหมาะสมที่จะทำงานหรือไม่ นอกจากนี้ยังเป็นการเฝ้าระวังโรคและอันตรายที่อาจจะเกิดจากการทำงานและเพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงาน